

Lenkai teigia diakritinių ženklų į dokumentus negalintys įrašyti ir po teismo sprendimo

delfi.lt/news/daily/lithuania/lenkai-teigia-diakritiniu-zenklu-i-dokumentus-negalintys-irasyti-ir-po-teismo-sprendimo.d

Jurgita Andriejauskaitė

© [Shutterstock](#)

Kaip sako lenkų bendruomenės atstovai, net ir teismams priėmus palankius sprendimus dėl nelietuviškų diakritinių ženklų, jų įrašyti į asmens dokumentus nėra techninių galimybių.

„Lietuvos teismai jau priima sprendimus, kuriais leidžiama rašyt su vadinamaisiais šalutiniais diakritiniais ženklais, t.y. nelietuviškai, bet ir įsiteisėjus sprendimui jis negali būti šiuo metu įvykdytas“, – spaudos konferencijoje Seime ketvirtadienį sakė „Europos žmogaus teisių fondo“ teisininkė, advokatė Lilija Semaško.

Nuo gegužės 1 dienos Lietuvos įsigaliojo įstatymas, pagal kurį Lietuvos piliečio vardas ir pavardė asmens dokumentuose tam tikrai atvejais galės būti rašomi lotyniškos abėcėlės rašmenimis be diakritinių ženklų.

Pasiekė pergalę teisme

Dėl teisės originaliai rašyti savo pavardę teisme bylinėjosi politologijos mokslų habilituotas daktaras Jarosławas Wołkonowski. Birželio 1-ąją Vilniaus miesto apylinkės teismas leido rašyti vardą ir pavardę su raide, kurios nėra lotyniškoje abėcėlėje.

Teismas nurodė, kad valstybinės institucijos turi technines galimybes atlikti pavardės įrašus rašant lietuviškos abėcėlės raides su diakritiniu ženklu.

Jis teigė jau 30 metų kaskart keisdamasis pasą vis bandydavęs savo pavardę parašyti originaliai, tačiau sulaukdamęs neigiamo atsakymo.

„Valdininkas pasakė, deja, negali užrašyti w ir ł, paprašiau, kad parašytų, kodėl negali to padaryti. Parašė trumpą sakinį – neturime tokių raidžių. Pasakiau, kad yra tualetas ir ant durų kabo dviguba W. Tai ant durų galima, o į pasą negalima“, – sakė J. Wołkonowski.

A. Palinkos teigimu, palankių teismo sprendimų buvo ir daugiau. Pavyzdžiui, už Vengrijos piliečio ištėkėjusiai lietuvei buvo leista pavardėje naudoti o raidę su dviem taškais viršuje.

Nesama techninių galimybių

Anot L. Semaško, nuo kovo mėnesio senojo gyventojų registro duomenys buvo perkelti į naują registro duomenų bazę, kuri turi kitokią koduotę.

„Nauja koduotė nepalaiko nelietuviškų diakritinių simbolių įrašymo ir atvaizdavimo, neleidžia ir išimtiniais atvejais įrašyti nelietuviškų rašmenų, todėl jei nežinomas šiai sistemai žodis būtų įrašytas koku nors būdu, sistema neleistų atsirastų klaustukas pavardėje“, – teigė L. Semaško.

Teisininkė teigė, jog Registru centras jai nurodęs, jog būtina pakeisti koduotę. Toks pakeitimas truktų apie dvejus metus ir kainuotų apie du milijonus eurų.

Teisininkė patarė asmenims, besikreipiantiems dėl vardo ir pavardės rašybos originalo kalba į teismus, tai daryti kompleksiskai ir kreiptis visos šeimos vardu, kitaip teisę į pakeitimą turės tik asmuo, kurio vardu teismas tenkins tokį prašymą.

Ragina įtraukti į įstatymą diakritinius ženklus

„Šiomet priimtas įstatymas dėl originalių vardų ir pavardžių rašybos turi būti keičiamas siekiant įtraukti ir diakritinius ženklus“, – sakė viešosios įstaigos „Europos žmogaus teisių fondas“ teisininkė Agata Palinska.

Seimo narė Beatos Petkevič teigimu, dabar galiojantis įstatymas dėl pavardžių rašybos ne visiems vienodai lygus.

„Norėtusi, kad prieš teisę visi būtume vienodi. Kai bus sutvarkyti techniniai nesklandumai Registru centre, bus priimta diakritinių ženklų pataisa, labai norėtusi, kad tas dalykas vardo ir pavardės rašymo būtų depolitizuotas, nes per daug laiko viskas trunka“, – teigė B. Petkevič.

Jos žiniomis, nuo gegužės, kuomet įsigaliojo naujasis vardų ir pavardžių rašybos įstatymas lotyniškais rašmenimis, buvo gauti 82 prašymai dėl pavardės keitimo.

Top naujienos
